

Ondergaan of ondernemen

Ontwikkelingen in de aard en aanpak van afpersing van het bedrijfsleven

Auteurs

Ilse van Leiden, Tjaza Appelman, Tom van Ham en Henk Ferwerda

Uitgave

Bureau Beke, 2014
ISBN: 978-90-75116-92-2

Afpersing is een bijzonder type misdrijf omdat het een crime in action is waarbij sprake is van een sluimerend proces. Bijzonder kwetsbaar voor afpersing is het bedrijfsleven. Hierin gaat veel geld om en ondernemingen zijn afhankelijk van een goedlopende business en een smetteloze reputatie. Eerder, in 2007, verscheen 'Je bedrijf of je leven' over het fenomeen afpersing van het bedrijfsleven. Naar aanleiding hiervan hebben publieke en private partijen een aanpak ontwikkeld. Anno 2014 is de aanpak van afpersing geëvalueerd en zijn de ontwikkelingen van het fenomeen van afpersing van het bedrijfsleven in kaart gebracht.

Methode van onderzoek

De ontwikkelingen van afpersing van het bedrijfsleven en de aanpak ervan zijn in kaart gebracht door een deskresearch en interviews met internationale deskundigen van onder meer politie, openbaar ministerie, particuliere recherche en belangenorganisaties voor het bedrijfsleven. Daarnaast is het bedrijfsleven zelf bij het onderzoek betrokken via een digitale survey en interviews met slachtoffers van afpersing. Om cijfermatig en inhoudelijk een beeld te krijgen van afpersing van het bedrijfsleven is een analyse gemaakt van geregistreerde zaken bij de politie en de rechtspraak. Tenslotte zijn er casestudies van opsporingsonderzoeken naar afpersing van het bedrijfsleven uitgevoerd.

Belangrijkste resultaten uit het onderzoek

- Afpersing is een verborgen delict en vormt nationaal en internationaal een groeiend probleem.
- De meldings- en aangiftebereidheid bij slachtoffers is laag vanwege angst, schaamte, gebrek aan kennis en gebrek aan vertrouwen.
- Meldingen en aangiften van afpersing hebben met name betrekking op afpersing door (ex-) zakenrelaties, werknemers of klanten.
- Afpersingen waar het bedrijfsleven last van heeft maar geen melding of aangifte van doet, hebben betrekking op afpersing door criminele groeperingen.

Via deze VlotBekeken kunt u in korte tijd kennis nemen van de inhoud en belangrijkste resultaten van het door Bureau Beke uitgevoerd onderzoek.
Bureau Beke, Rijnkade 84, 6811 HD Arnhem. T 026 443 86 19.

- Afpersing kent vele gezichten. Actuele vormen zijn cyberafpersing en protectieafpersing.
- Bij protectieafpersing zijn met name horecaondernemers slachtoffer van afpersing door Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's).
- Door digitalisering neemt cyberafpersing door hacking, cryptoware, ransomware en (D)Dos-aanvallen toe.
- Dreigen met geweld, smaad, openbaarmaking van informatie en vernieling worden het vaakst door afpersers toegepast, contacten zijn vaak face-to-face.
- De detailhandel, de horeca en de dienstverlening zijn het meest kwetsbaar voor afpersing.
- Het doel van afpersing is vaak financieel gewin en een deel van de slachtoffers voldoet (deels) aan de eis.
- De gevolgen van afpersing zijn groot, het veroorzaakt bij slachtoffers schade op psychisch en financieel vlak.
- De Vertrouwenslijn Afpersing is een potentieel succes. Deze anonieme meld- en advieslijn is nog onvoldoende bekend maar voorziet in een grote behoefte bij het bedrijfsleven.
- De communicatie over afpersing door publieke en private partijen richting het bedrijfsleven is beperkt, waardoor de kennis en weerbaarheid van het bedrijfsleven ten aanzien van afpersing niet zijn vergroot.
- Gebrek aan kennis en awareness van afpersing bij publieke en private partijen beperken de signalering van slachtofferschap.
- Het gebrek aan kennis en kwaliteit ten aanzien van afpersing bij het baliepersoneel van de politie werkt remmend op de meldings- en aangiftebereidheid.
- Binnen de Nationale Politie is voldoende expertise op het gebied van afpersing aanwezig. De expertise wordt echter niet altijd benut wegens onvoldoende bekendheid binnen de politieorganisatie.
- In de opsporing zijn de veiligheid van het slachtoffer, een open en eerlijke communicatie, expertise in het team en terugkoppeling en nazorg belangrijk.
- Een snelle inschakeling van de politie leidt tot een hogere pakkans en een succesvol vervolgingsproces.
- Veroordelingen voor afpersing variëren van taakstraffen tot jarenlange gevangenisstraffen.
- Kansen voor de vervolgaanpak van afpersing liggen in het vergroten van kennis over en awareness van het fenomeen, professionalisering van de politie en een proactieve aanpak van bepaalde vormen van afpersing.

Meer informatie

Ilse van Leiden (T 026-44 38 619)

[Download de pdf](#)

[Bestel de publicatie](#)

